

बीमा नियमावली, २०४९

जारी मिति : २०४९।१२।१७
लागु मिति : २०४९।१२।१७
प्रथम संशोधन : २०५३।९।१५
दोश्रो संशोधन : २०६०।१।१८

बिमा ऐन, २०४९ को दफा ४७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (१) यी नियमहरूको नाम “ बिमा नियमावली, २०४९” रहेको छ ।
- (२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

- (क) “ ऐन” भन्नाले बीमा ऐन, २०४९ संभन्नुपर्छ ।
- (ख) “प्रमाणपत्र” भन्नाले नियम ८ बमोजिम बिमकको रुपमा नाम दर्ता गरी बिमा व्यवसाय गर्न दिएको विमक दर्ताको प्रमाणपत्र संभन्नुपर्छ ।
- (ग) “शुल्क” भन्नाले विमकले बिमा व्यवसाय गरे वापत विमितसँग लिने बिमा शुल्क संभन्नुपर्छ ।
- (घ) “सल्लाहकार समिति” भन्नाले ऐनको दफा ४१ बमोजिम गठित बिमा दर सल्लाहकार समिति संभन्नुपर्छ ।

परिच्छेद - २
बिमा व्यवसायको किसिम

३. बिमा व्यवसायको किसिम : (१) ऐन र यस नियमावलीका अधिनमा रही बिमकले गर्ने बिमा व्यवसायलाई देहायका किसिममा विभाजन गरिनेछ :-
- (क) जीवन बिमा व्यवसाय ।
 - (ख) निर्जीवन बिमा व्यवसाय ।
 - (ग) पुनर्विमा व्यवसाय ।
- (२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नेपाल सरकारले समितिको परामर्श लिई आवश्यकतानुसार बिमा व्यवसायको अन्य किसिमहरु समेत तोक्न सक्नेछ ।
४. जीवन बिमा व्यवसाय: (१) जीवन बिमा व्यवसाय अन्तर्गत बिमकले देहायका बिमा व्यवसाय गर्न सक्नेछन्:-
- (क) आजीवन जीवन बिमा ।
 - (ख) सावधिक जीवन बिमा ।
 - (ग) म्यादी जीवन बिमा ।
- (२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि समितिले आवश्यकतानुसार जीवन बिमा व्यवसायको अन्य किसिमहरु समेत तोक्न सक्नेछ ।
- (३) यस नियमबमोजिम गरिने जीवन बिमाको लेखका शर्त एवं सुविधाहरु समितिले तोकिएबमोजिम हुनेछ ।
५. निर्जीवन बिमा व्यवसाय : (१) निर्जीवन बिमा व्यवसाय अन्तर्गत बिमकले देहायका बिमा व्यवसाय गर्न सक्नेछन् :-
- (क) अग्नी बिमा ।
 - (ख) मोटर बिमा ।
 - (ग) सामुद्रिक बिमा ।
 - (घ) इन्जिनियरिङ्ग तथा ठेकेदार जोखिम बिमा ,
 - (ङ) हवाई बिमा ।
- # (च) विविध बीमा ।
- (२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि समितिले आवश्यकतानुसार निर्जीवनबिमा व्यवसायको अन्य किसिमहरु समेत तोक्न सक्नेछ ।
- (३) यस नियमबमोजिम गरिने निर्जीवन बिमाको लेखका शर्त एवं सुविधाहरु समितिले तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

६. पुनर्बिमा व्यवसाय :

- (१) बिमकले आफूले धारण गर्ने जोखिम धारण गरी बाँकी रहेको जोखिमको पुनर्बिमा गराउन सक्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम गरिने पुनर्बिमा व्यवसायको किसिम तथा अन्य व्यवस्थाहरु समितिले तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-३

बिमक सम्बन्धी व्यवस्था

७. बिमकको दर्ताको लागि निवेदन दिनुपर्ने : (१) बिमा व्यवसाय गर्न चाहने स्वदेशी वा विदेशी संगठित संस्थाले बिमकको रुपमा आफ्नो नाम दर्ता गर्नको लागि पचास हजार रुपैयाँ बिमक दर्ता दस्तुर समेत संलग्न राखी अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दिने संगठित संस्थाले निवेदनसाथ ऐनको दफा १० को उपदफा (२) मा उल्लिखित कागजातहरुका अतिरिक्त देहायका विवरणहरुलाई पुष्ट्याई गर्ने अन्य आवश्यक कागजातहरु समेत संलग्न गर्नुपर्ने छ ।
 - (क) बिमा व्यवसाय गर्दा संगठित संस्थाले धारण गर्ने कुल दायित्व सो संगठित संस्थाको कुल सम्पत्ति भन्दा बढी नभएको ।
 - (ख) विदेशी संगठित संस्था भए त्यस्तो संगठित संस्थाले नेपाल अधिराज्य भित्र गर्ने बिमा व्यवसायको कुल दायित्व निर्वाह गर्नको लागि सो संगठित संस्थाको नाममा नेपाल अधिराज्यभित्र पर्याप्त सम्पत्ति रहेको ।
 - (ग) संगठित संस्थाको तर्फबाट बिमा व्यवसाय संचालन गर्ने सम्बन्धमा प्रमुखको हैसियतबाट दायित्व निर्वाह गर्ने व्यवस्थापकको नाम, ठेगाना र योग्यता खुलेको प्रमाणपत्र ।
 - (घ) विदेशी बिमकको रुपमा दर्ता भएको संगठित संस्था भए सम्बन्धित मुलुकको अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट सो मुलुकको प्रचलित कानून बमोजिम बिमा व्यवसाय गर्न प्राप्त गरेको प्रमाणपत्र ।
 - (ङ) ।

पहिलो संशोधनद्वारा भिकिएको ।

८. बिमकको नाम दर्ता गरी प्रमाणपत्र दिनुपर्ने : (१) नियम ७ बमोजिम बिमकको रुपमा आफ्नो नाम दर्ता गर्नको लागि कुनै स्वदेशी वा विदेशी संगठित संस्थाको निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले उक्त निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी निवेदक संगठित संस्थासँग कुनै कुरा बुझ्नपर्ने भए सो कुरा समेत बुझी त्यसो निवेदक संगठित संस्थाको नाम बिमकको रुपमा अनुसूची - २ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदक संगठित संस्थाको नाम दर्ता किताबमा दर्ता गरी सकेपछि समितिले त्यस्तो निवेदक संगठित संस्थाले गर्न पाउने बिमा व्यवसायको किसिम समेत उल्लेख गरी अनुसूची - ३ बमोजिमको ढाँचामा प्रमाणपत्र दिनुपर्नेछ ।
९. प्रमाणपत्र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : (१) बिमकले आफ्नो प्रमाणपत्र नवीकरण गराउनको लागि ऐनको दफा ११ बमोजिमको म्यादभित्र नवीकरण दस्तूर वापत पचास हजार रुपैयाँ समेत संलग्न राखी अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम नवीकरणको लागि निवेदन दिने बिमकको प्रधान कार्यालय नेपाल अधिराज्यबाहिर भए त्यस्तो विदेशी बिमकले आफ्नो मुलुकको अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट सो मुलुकको प्रचलित कानून बमोजिम बिमा व्यवसाय गर्न प्राप्त गरेको प्रमाणपत्र नवीकरण गरेको निस्सा समेत यस नियम बमोजिम नवीकरणको लागि दिने निवेदनसाथ संलग्न गरेको हुनु पर्नेछ ।
- (३) यस नियमबमोजिम प्रमाणपत्र नवीकरणको लागि ऐनको दफा ११ को उपदफा (१) मा तोकिएको म्याद नघाइ बिमकको निवेदन प्राप्त भएमा समितिले ऐनको दफा ११ को उपदफा (३) का अधिनमा रही प्रमाणपत्र नवीकरण गरिदिन सक्नेछ ।
१०. प्रमाणपत्रको मान्यता स्वतः रद्द हुने : ऐनको दफा ११ को उपदफा (३) बमोजिमको अवधिभित्र पनि प्रमाणपत्र नवीकरण हुन नसकेमा त्यस्तो प्रमाणपत्रको मान्यता स्वतः रद्द हुनेछ ।
११. पुन दर्ता हुन सक्ने : (१) नियम १० बमोजिम प्रमाणपत्रको मान्यता रद्द भएको संगठित संस्थाले पुनः बिमा व्यवसाय गर्न चाहेमा नियम ७ बमोजिम बिमकको रुपमा आफ्नो नाम दर्ता गराउनको लागि पुनः निवेदन दिनुपर्ने छ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम कुनै संगठित संस्थाको निवेदन परेमा समितिले संगठित संस्थाले बिमकको रुपमा बिमा व्यवसाय संचालन गर्दा ऐन, यस नियमावली र समितिले समय-समयमा दिएको निर्देशनका अधिनमा रही पेशागत आचरणको पालन गरे नगरेको समेत जाँचबुझ गरी उपयुक्त देखेमा नियम ७ मा उल्लेखित दस्तुरका अतिरिक्त पच्चीस हजार रुपैयाँ थप दस्तुर समेत लिई त्यास्तो संगठित संस्थाको नाम दर्ता किताबमा पुनः दर्ता गरी सो संगठित संस्थालाई नयाँ प्रमाणपत्र दिनुपर्ने छ ।

११क. बीमा व्यवसायमा लगाइएको रोक फुकुवा गर्ने : (१) ऐनको दफा १२क. वमोजिम बीमा व्यवसायमा लगाइएको रोकको सम्बन्धमा हाल त्यस्तो रोक लगाई रहनु पर्ने अवस्था विद्यमान नरहेको भनी सम्बन्धित बीमकले त्यस्तो अवस्था विद्यमान नरहेको मितिले पैंतीस दिनभित्र आवश्यक प्रमाणहरुसमेत संलग्न राखी समिति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) वमोजिम दिइएको निवेदनमा उल्लिखित अवस्थाहरु तथा सो साथ संलग्न प्रमाणहरु सन्तोषजनक देखिएमा समितिले बीमा व्यवसायमा लगाइएको रोक फुकुवा गर्न सक्नेछ । समितिले यसरी बीमा व्यवसायमा लगाइएको रोक फुकुवा गर्दा त्यसरी फुकुवा गर्ने रोक आंशिक रोक भए दश हजार रुपैयाँ र पूर्ण रोक भए पच्चीस हजार रुपैयाँ सम्बन्धित बीमकलाई जरिवाना गरी बीमा व्यवसायमा लगाइएको त्यस्तो रोक फुकुवा गर्न सक्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस नियमको प्रयोजनको लागि—

(१) “पूर्ण रोक” भन्नाले बीमकले बीमा व्यवसायका सम्बन्धमा गर्ने सम्पूर्ण कारोवार संचालन गर्न नपाउने गरी लगाइएको रोक सम्भन्नुपर्छ ।

(२) “आंशिक रोक” भन्नाले बीमकले बीमा व्यवसायका सम्बन्धमा गर्ने सम्पूर्ण कारोवारमध्ये कुनै एक वा एकभन्दा बढी कारोवार संचालन गर्न नपाउने गरी लगाइएको रोक सम्भन्नु पर्छ ।

१२. बीमकले अन्य क्षेत्रमा लगानी गर्दा स्विकृती लिनुपर्ने : बिमकले समितिले तोकिदिएको क्षेत्र बाहेक अन्य क्षेत्रमा लगानी गर्दा समितिको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्ने छ ।

१३. ऋण दिन वा लगानी गर्नमा प्रतिवन्ध : यस नियममा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बिमकको संचालक समितिको कुनै पनि सदस्य संचालक भएको वा त्यस्तो सदस्यको वित्तीय स्वार्थनिहित भएको कुनै पनि संगठित संस्थालाई बिमकले कुनै पनि किसिमको ऋण दिन वा लगानी गर्न पाउने छैन ।

स्पष्टीकरण : यस नियमको प्रयोजनको लागि “वित्तीय स्वार्थ” भन्नाले बीमकको संचालक वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यले कुनै कम्पनी वा संगठित संस्थाको चुक्ता पूँजीको दश प्रतिशत वा सो भन्दा बढी रकमको छुट्टा छुट्टै वा संयुक्त रुपमा शेयर खरिद गरेको रहेछ भने त्यस्तो कम्पनी वा संगठित संस्थामा बीमकको संचालकको वित्तीय स्वार्थ निहित रहेको मानिनेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

१४. विवरण पेश गर्नुपर्ने : (१) एकभन्दा बढी विमा व्यवसाय गर्ने विमकले ऐनको दफा २० को उपदफा (२) बमोजिम प्रत्येक विमा व्यवसायको हिसाव किताव स्पष्ट रूपमा छुट्टाछुट्टै राखी अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा सो को विवरण प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिनाभित्र समितिको कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

स्पष्टीकरण : “अनुसूची - ५” भन्नाले अनुसूची- ५ को खण्ड “क”, “ख”, “ग”, “घ”, “ङ”, “च”, “छ”, “ज”, “झ”, “ञ”, “ट”, “ठ”, “ड”, र “ढ” लाई समेत जनाउँछ ।

(२) विमकले आफ्नो सम्पति र दायित्वको सम्पूर्ण विवरण अनुसूची -६ बमोजिमको ढाँचामा प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिनाभित्र समितिको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१५. जगेडा कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने रकम : विमकले नेपाल अधिराज्यभित्रको आफ्नो विमा व्यवसाय सम्बन्धी दायित्वको निमित्त ऐनको दफा २२ बमोजिम खडा गरेको जगेडा कोषमा देहायबमोजिम रकम जम्मा गर्नुपर्ने छ :-

(क) जीवन विमा व्यवसाय गर्ने विमकले नेपाल अधिराज्यमा प्रकाशित गरेको विमा लेखको आधारमा विमांकीले तोकिएको सम्पूर्ण दायित्वमा कम नहुने रकम ।

(ख) निर्जीवन विमा व्यवसायको आम्दानी खर्चमा देखाइएको खुद विमा शुल्कको घटीमा पचास प्रतिशत रकम ।

(ग) निर्जीवन विमा व्यवसाय गर्दा विमकको चुक्ता पूँजीको बराबर नभएसम्म मुनाफा हुन आएको रकमको पचास प्रतिशत ।

तर सामुद्रिक विमाको सम्बन्धमा कम्तीमा तीन वर्षसम्म जगेडा कोषमा राखिएको रकमलाई मुनाफामा गणना गरिने छैन ।

(घ) विमकले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त हुनुअघि दावी भुक्तानी वापत बाँकी रकमको एक सय पन्ध्र प्रतिशत रकम ।

१५क. जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्दै आएका बीमकले अलग अलग संस्थाको रूपमा बीमा व्यवसाय गर्नु पर्ने : (१) कोष नियम प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय संचालन गर्ने गरी दर्ता भई जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय संचालन गर्दै आएका बीमकले समितिले तोकेको मितिदेखि जीवन बीमा र निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग-अलग संस्थाको रूपमा बीमा व्यवसाय गर्नु पर्नेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

- (२) उपनियम (१) वमोजिम जीवन बीमा र निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग-अलग संस्थाको रूपमा बीमा व्यवसाय गर्दा बीमकले देहायका शर्तहरू पूरा गर्नु पर्नेछ ।
- (क) प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा संशोधन गरी गर्दै आएको दुई बीमा व्यवसायमध्ये कुनै एक बीमा व्यवसाय मात्र गर्ने व्यवस्था गर्ने र अर्को बीमा व्यवसाय संचालन गर्नको निमित्त प्रचलित कानूनका अधीनमा रही अर्को संस्था खडा गर्ने ।
- (ख) खण्ड (क) वमोजिम बीमा व्यवसाय गर्ने अलग अलग संस्थाको व्यवस्थापन अलग-अलग रूपमा गर्ने ।
- (ग) प्रत्येक संस्थाको लागि अलग-अलग रूपमा भुक्तानी पूँजी उठाउने व्यवस्था गर्ने ।
- (घ) जीवन बीमा र निर्जीवन बीमा व्यवसाय अलग-अलग ढंगबाट सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा समितिले तोकिएको अन्य शर्तहरू पूरा गर्ने ।
- (३) उपनियम (१) र (२) वमोजिम जीवन बीमा र निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग-अलग संस्थाको रूपमा बीमा व्यवसाय गर्दा बीमकले ऐनको दफा २१ वमोजिमको बीमा कोषमा जम्मा रहेको रकममध्ये जीवन बीमातर्फको रकम जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने संस्थाको नाममा र निर्जीवन बीमातर्फको रकम निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने संस्थाको नाममा छुट्टै छुट्टै बीमा कोष खडा गरी जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

१६. बिमकको व्यवस्थापन खर्च : विमकले विमा व्यवसाय गर्दा शुल्क वापत आम्दानी गरेको कुल रकममध्ये सामुद्रिक विमाको सम्बन्धमा पच्चीस प्रतिशतसम्म र अन्य विमाका सम्बन्धमा तीस प्रतिशतसम्म व्यवस्थापन कार्यतर्फ खर्च गर्न सक्नेछ ।

तर विमा कार्यालय स्थापना र यान्त्रीकरण गर्दा भएको खर्चलाई व्यवस्थापन खर्चमा समावेश गरिने छैन ।

१७. बिमा व्यवसायको विस्तार गर्न स्वीकृति लिनुपर्ने : (१) विमकले प्रमाणपत्र प्राप्त गर्दा विमा व्यवसाय गर्न पाउने स्वीकृति प्राप्त बीमा व्यवसायका किसिमका अतिरिक्त अन्य विमा व्यवसाय गर्न चाहेमा समितिको स्वीकृति लिनुपर्ने छ ।
- (२) कुनै विमकले थप शाखा कार्यालयहरू खोली आफूले गर्ने विमा व्यवसायको विस्तार गर्न चाहेमा गर्न समितिको स्वीकृति लिनुपर्ने छ ।

१८. शुल्कको दर : (१) विमकले बीमा व्यवसाय गर्दा विमितसँग लिन पाउने शुल्कको दर निर्धारण गर्न सल्लाहकार समितिले समितिलाई आवश्यक सल्लाह प्रदान गर्नेछ ।

- (२) उपनियम (१) वमोजिम सल्लाहकार समितिको परामर्शमा समितिद्वारा निर्धारित दरमा फरक पर्ने गरी कुनै पनि विमकले शुल्क दर निर्धारण गरी विमा व्यवसाय गर्न पाउने छैन ।

- # (२) उपनियम (२) बमोजिम समितिद्वारा निर्धारित बीमा शुल्कको दरमा फरक पर्ने गरी कुनै बीमकले बीमा व्यवसाय गरे गराएमा समितिले त्यस्तो बीमकले गर्दै आएको बीमा व्यवसायलाई पूर्ण वा आंशिक रूपमा रोक लगाई वा रद्द गरी त्यस्तो बीमा व्यवसाय त्यस भन्दा अघि अन्य कुनै बीमकले गर्दै आएको भए सो बीमा व्यवसाय पूर्व बीमक नै र पूर्व बीमक भएको अवस्थामा अन्य बीमकमा हस्तान्तरण गर्ने व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

१९. बीमा अभिकर्ता इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्ने : ऐनको दफा ३० को उपदफा (१) बमोजिम विमा अभिकर्ताको रूपमा काम गर्न चाहने नियम २१ मा उल्लेखित योग्यता पुगेको व्यक्ति वा त्यस्तो योग्यता पुगेको कुनै व्यक्ति संचालक रहेको संगठित संस्थाले सम्बन्धित बिमकको सिफारिशसहित अनुसूची-७ बमोजिमको ढाँचामा विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्रको लागि समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।
२०. बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र दिनुपर्ने : (१) नियम १९ बमोजिम विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्रको लागि निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले नियम २१ बमोजिम निवेदकको योग्यता पुगे नपुगेको जाँचबुझ गरी निजलाई विमा अभिकर्ताको रूपमा अनुसूची -८ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गर्नुपर्ने छ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदकको नाम दर्ता किताबमा दर्ता गरी सकेपछि समितिले निवेदकसँग विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र वापत लाग्ने ~~भ्र~~चाँच सय रुपैयाँ दस्तुर लिई निजले बीमा अभिकर्ताको हैसियतवाट काम गर्न पाउने विमा व्यवसाय समेत स्पष्ट रूपमा उल्लेख गरी अनुसूची -९ बमोजिमको ढाँचामा निजलाई बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र दिनुपर्नेछ ।
- >२१. बीमा अभिकर्ताको लागि योग्यता : (१) नियम १९ बमोजिम विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिन चाहने निवेदकको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ :-
- (क) कम्तीमा एस.एल.सी वा सो सरह परीक्षा उत्तीर्ण गरेको, र
- (ख) समिति वा समितिवाट मान्यता प्राप्त गरेको संस्थाले बीमा अभिकर्ताको लागि संचालन गरेको सम्बन्धित बीमा व्यवसाय सम्बन्धी तालीममा सहभागी भई प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको ।

—> दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिन चाहने निवेदक संगठित संस्था भए त्यस्तो संगठित संस्थाको कुनै एक जना संचालकको योग्यता सोही उपनियमको खण्ड (क) र (ख) मा उल्लेख भए बमोजिम हुनु पर्नेछ ।

२२. बीमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : (१) विमा अभिकर्ताले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरण गराउनको लागि ऐनको दफा ३१ को उपदफा (१) बमोजिमको म्यादभित्र नवीकरण दस्तुर वापत दुई सय रुपैयाँ समेत संलग्न राखी अनुसूची -१० बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ । यसरी निवेदन प्राप्त भएमा समितिले त्यस्तो विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र नवीकरण गरिदिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको म्यादभित्र कुनै विमा अभिकर्ताले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन नसकेको कारण खुलाई समितिको कार्यालयमा निवेदन दिएमा र सो कारण मुनासिव देखिएमा समितिले नवीकरणको म्याद नाघेको पहिलो दुई महिनासम्मको लागि एक सय रुपैयाँ र त्यसपछिको चार महिना सम्मको लागि प्रति दिन पाँच रुपैयाँ थप दस्तुर लिई त्यस्तो विमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र नवीकरण गरी दिन सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै बीमकले जीवन तथा निर्जीवन मध्ये कुनै एक बीमा व्यवसाय मात्र संचालन गरेको भएमा त्यस्तो बीमकको बीमा अभिकर्ताले सो बीमकले संचालन नगरेको बीमा व्यवसाय संचालन गर्ने कुनै अर्को बीमकको बीमा अभिकर्ता समेत भई कार्य गर्न सक्नेछ ।

\$ २२ख. बीमा अभिकर्ताको आचारसंहिता: बीमा अभिकर्ताको आचार संहिता समितिले तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

२३. विमा अभिकर्ताले पाउने कमिशन रकम : (१) कुनै पनि विमा अभिकर्तालाई विमितले बुझाउने शुल्क रकममा देहायमा लेखिए भन्दा बढी हुने गरी कमिशन रकम दिइने छैन:-

(क) जीवन विमाको सम्बन्धमा अनुसूची-११ मा उल्लेख भए बमोजिमको कमिशन रकम ।

(ख) निर्जीवन बीमाको सम्बन्धमा समितिले तोकिएबमोजिमको कमिशन रकम ।

(२) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपनियम (१) मा उल्लेखित कमिशन रकमको अतिरिक्त विमकले विमा अभिकर्तालाई इन्सेन्टिभ बोनस समेत दिन सक्नेछ।

\$ दोश्रो संशोधनद्वारा थप गरिएको

२४. काम गरेको अवधिको कमिशन पाउने : बिमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र नवीकरण नगराएको कारणबाट ऐनको दफा ३३ बमोजिम खारेज भएता पनि निजले त्यस्तो नवीकरण नगराएको अवधिअघि बिमा व्यवसाय सम्बन्धी कुनै काम गरेको रहेछ भने बिमकले निजलाई नियम २३ बमोजिम पाउने कमिशन वापतको रकम दिनु पर्नेछ ।
२५. हकवालाले कमिशन रकम पाउने : यस नियमावली बमोजिम बिमा अभिकर्ताले पाउने कमिशन रकम लिन नपाउँदै निजको मृत्यु हुन गएमा निजले पाउने कमिशन रकम निजको हकवालाले पाउनेछ ।

परिच्छेद - ५

सर्भेयर सम्बन्धी व्यवस्था

२६. सर्भेयरको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनुपर्ने : ऐनको दफा #३०क.को उपदफा (१) बमोजिम सर्भेयरको रुपमा काम गर्न चाहने नियम २८ मा उल्लेखित योग्यता पुगेका व्यक्ति वा संगठित संस्थाले अनुसूची १२ बमोजिमको ढाँचामा इजाजतपत्रको लागि समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- * २७. सर्भेयरको इजाजतपत्र दिनुपर्ने : (१) नियम २६ बमोजिम सर्भेयरको इजाजतपत्रको लागि निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले नियम २८ बमोजिम निवेदकको योग्यता पुगे नपुगेको जाँचबुझ गरी निजलाई सर्भेयरको इजाजतपत्र दिन उपयुक्त देखेमा निजको नाम सर्भेयरको रुपमा अनुसूची १३ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

पहिलो संशोधनद्वारा भिकिएको

→ दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदकको नाम दर्ता किताबमा दर्ता गरिसकेपछि समितिले निवेदकसँग इजाजतपत्र वापत नियम २८क. बमोजिम “क” वर्गको इजाजतपत्र भए वाह्र हजार रुपैयाँ, “ख” वर्गको इजाजतपत्र भए नौ हजार रुपैयाँ, “ग” वर्गको इजाजतपत्र भए सात हजार रुपैयाँ र “घ” वर्गको इजाजतपत्र भए पाँच हजार रुपैयाँ दस्तुर लिई त्यस्तो निवेदकलाई अनुसूची -१४ बमोजिमको ढाँचामा सभेयरको इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

→२८. सभेयरको लागि योग्यता : (१) नियम २६ बमोजिम सभेयरको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिन चाहने निवेदकको देहायका मध्ये कुनै एक योग्यता पुगेको हुनु पर्नेछ :-

- (क) कुनै बीमकको कार्यालयमा अधिकृतस्तरको पदमा कम्तीमा दश वर्षसम्म बिमा व्यवसायसँग सम्बन्धित कार्यको अनुभव हासिल गरेको,
 - (ख) इन्जीनियरिङ्ग विषयमा कम्तीमा स्नातक उपाधि हासिल गरेको,
 - (ग) अन्तर्राष्ट्रियस्तरका चार्टर्ड इन्स्योरेन्स इन्ष्टिच्यूट वा त्यस्ता संस्थाको मान्यता प्राप्त संस्थाबाट बीमा सम्बन्धी विषयमा कम्तीमा स्नातक उपाधि हासिल गरेको, वा
 - (घ) चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी परीक्षा उत्तिर्ण गरेको ।
- (२) उपनियम (१) को खण्ड (क), (ख), (ग) वा (घ) बमोजिम योग्यता पुगेको निवेदकले सभेयरको इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि समितिले संचालन गरेको सभेयर सम्बन्धी तालीममा सहभागी भई तालीम पूरा गरेको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।

#→२८क. सभेयरको वर्गीकरण : सभेयरको इजाजतपत्र प्राप्त गरी सभेयरको रुपमा काम गर्दै आएका देहायको अवधि पूरा गरेका सभेयरलाई यो नियम प्रारम्भ भएपछि देहायबमोजिम वर्गीकरण गरी सभेयरको इजाजतपत्र दिइनेछ :-

- (क) पन्ध्र वर्षभन्दा वढी अवधि नियमित रुपमा सभेयरको काम गरेका सभेयरलाई “क” वर्ग,
- (ख) दश वर्षदेखि पन्ध्र वर्षसम्म नियमित रुपमा सभेयरको काम गरेका सभेयरलाई “ख” वर्ग,
- (ग) पाँच वर्षदेखि दश वर्षसम्म नियमित रुपमा सभेयरको रुपमा काम गरेका सभेयरलाई “ग” वर्ग,
- (घ) पाँच वर्षसम्म नियमित रुपमा सभेयरको काम गरेका सभेयरलाई “घ” वर्ग,

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

→ दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

२९. सर्भेयरको इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : (१) सर्भेयरले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरण गराउनको लागि ऐनको दफा ३१ को उपदफा (१) बमोजिमको म्यादभित्र नवीकरण दस्तुर बापत * “क” वर्गको इजाजतपत्र भए बाह्र हजार रुपैयाँ, “ख” वर्गको इजाजतपत्र भए नौ हजार रुपैयाँ, “ग” वर्गको इजाजतपत्र भए सात हजार रुपैयाँ र “घ” वर्गको इजाजतपत्र भए पाँच हजार रुपैयाँ समेत संलग्न राखी अनुसूची -१५ बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको म्यादभित्र कुनै सर्भेयरले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन नसकेको कारण खुलाई समितिको कार्यालयमा निवेदन दिएमा सो कारण मुनासिव देखिएमा समितिले नवीकरणको म्याद नाघेको पहिलो दुई महिनासम्मको लागि पाँच सय रुपैयाँ र त्यस पछिको चार महिनासम्मको लागि प्रति दिन पचास रुपैयाँ थप दस्तूर लिई त्यस्तो इजाजतपत्र नवीकरण गरिदिन सक्नेछ ।

\$२९क. सर्भे गर्न पाउने सीमा : (१) नियम २८क. बमोजिम प्रत्येक वर्गको सर्भेयरले गर्न पाउने सर्भे सम्बन्धी सीमा समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(२) सर्भेयरको आचारसंहिता समितिले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

३०. सर्भेयरको इजाजतपत्र खारेज भएमा : कुनै सर्भेयरको इजाजतपत्र ऐनको दफा ३३ बमोजिम खारेज भएमा त्यसरी खारेज भएको मितिले पाँच वर्षसम्मको अवधिको लागि निजलाई सर्भेयरको रुपमा काम गर्नको लागि अर्को सर्भेयरको इजाजतपत्र दिइने छैन ।

परिच्छेद -५क

दलाल सम्बन्ध व्यवस्था

३०क. दलालको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिनु पर्ने : ऐनको दफा ३०ख. बमोजिम दलालको रुपमा काम गर्न चाहने नियम ३०ग.मा उल्लेखित योग्यता पुगेको व्यक्तिले अनुसूची -१७ बमोजिमको ढाँचामा दलालको इजाजतपत्रको लागि समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

\$ दोश्रो संशोधनद्वारा थप गरिएको

→ दोश्रो संशोधनद्वारा संशोधित

३०ख. दलालको इजाजतपत्र दिनु पर्ने : (१) नियम ३०क. वमोजिम दलालको इजाजतपत्रको लागि निवेदन प्राप्त भएपछि समितिले नियम ३०ग. वमोजिम निवेदकको योग्यता पुगे नपुगेको जाँचबुझ गरी निजलाई दलालको रुपमा इजाजतपत्र दिन उपयुक्त देखेमा निवेदकको नाम अनुसूची -१८ वमोजिमको दर्ता कित्तावमा दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) वमोजिम निवेदकको नाम दर्ता कित्तावमा दर्ता गरिसकेपछि समितिले निवेदकसंग दलालको इजाजतपत्र वापत पच्चीस हजार रुपैयाँ दस्तुर लिई त्यस्तो निवेदकलाई अनुसूची -१९ वमोजिमको ढाँचामा दलालको इजाजतपत्र दिनु पर्नेछ ।

३०ग. दलालको लागि योग्यता : दलालको इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिने व्यक्तिले देहायका शर्तहरू पूरा गर्नु पर्नेछ ।

(क) प्रचलित कानूनको अधीनमा रही संगठित संस्थाको रुपमा मान्यता प्राप्त गरेको हुनु पर्ने ।

(ख) संगठित संस्थाको अधिकृत पूँजी समितिले तोकिएका वमोजिम हुनुपर्ने ।

तर समितिले अधिकृत पूँजी निर्धारण गर्दा निश्चित मार्गदर्शन बनाई निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

(ग) संगठित संस्थाको अधिकृत पूँजीको पच्चीस प्रतिशत रकम कुनै वाणिज्य बैंकको मुद्दती खातामा जम्मा गर्नु पर्ने ।

(घ) संगठित संस्थाको मुख्य व्यवस्थापक भई काम गर्ने व्यक्ति बीमा सम्बन्धी कार्यमा पन्ध्र वर्षको अनुभव प्राप्त गरेको हुनु पर्ने ।

(ङ) समितिले तोकिएका अन्य शर्तहरू पूरा गर्नु पर्ने ।

३०घ. दलालको इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : (१) दलालको आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरण गराउनको लागि ऐनको दफा ३१ को उपदफा (१) वमोजिमको म्याद भित्र नवीकरण दस्तुर वापत पच्चीस हजार रुपैयाँ समेत संलग्न राखी अनुसूची -२० वमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ । यसरी निवेदन प्राप्त भएमा समितिले त्यस्तो दलालको इजाजतपत्र नवीकरण गरिदिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) वमोजिमको म्यादभित्र कुनै दलालले आफ्नो इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिन नसकेको कारण खुलाई समितिको कार्यालयमा निवेदन दिएमा सो कारण मनासिव देखिएमा समितिले नवीकरणको म्याद नाघेको पहिलो दुई महिनासम्मको लागि पाँच हजार रुपैयाँ र त्यस पछिको चार महिना सम्मको लागि प्रति दिन दुई सय रुपैया थप दस्तुर लिई त्यस्तो इजाजतपत्र नवीकरण गरि दिन सक्नेछ ।

३०ड. दलालको इजाजतपत्र दिन रोक लगाउन सक्ने : यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि बीमा व्यवसायको बजार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा मूल्याङ्कनको आधारमा समितिले बीमक बीमक बीच माध्यमको रूपमा काम गर्न कसैलाई पनि कुनै निश्चित अवधिसम्मको लागि दलालको इजाजतपत्र नदिने गरी रोक लगाउन सक्नेछ ।

३०च. दलालको इजाजतपत्र खारेज : कुनै दलालको इजाजतपत्र ऐनको दफा ३३ बमोजिम खारेज भएमा त्यसरी खारेज भएको मितिले पाँच वर्षसम्मको अवधिको लागि निजलाई दलालको रूपमा काम गर्नको लागि अर्को इजाजतपत्र दिइने छैन ।

परिच्छेद-६

बिमा दावी भुक्तानी सम्बन्धी व्यवस्था

३१. जीवन बिमाको दावी भुक्तानी प्रकृया : (१) विमकले जीवन बिमाको शुल्कको अन्तिम किस्ता भुक्तान गरि सकेका विमितको नाममा किस्ता भुक्तान गरेको मितिले पन्ध्र दिनभित्र त्यस्तो जीवन बिमाको दावी भुक्तानी गर्नको लागि चाहिने बिमा लेख आदि कागजातहरु समेत संलग्न राखी दावी भुक्तानी गर्न आउनको निमित्त भुक्तानी पूर्जी (डिस्चार्ज भाउचर) जारी गर्नुपर्ने छ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम विमितले जीवन बिमाको दावी भुक्तानीको निमित्त बिमा लेख तथा अन्य कागजातहरु र भुक्तानी पूर्जी समेत विमकसमक्ष पेश गरेमा विमकले आवश्यक जाँचवुझ गरी जीवन बिमा लेखको अवधि भुक्तान भएको सात दिनभित्र निजलाई जीवन बिमाको दावी भुक्तानी दिनुपर्ने छ ।
- (३) कुनै जीवन बिमा लेखको अवधि समाप्त हुनु अगावै सो विमा लेख लिने विमितको मृत्यु भएमा निजले इच्छाएको व्यक्ति भए निजले र कसैलाई इच्छाएको नभए ऐनको दफा ३८ को उपदफा (१) मा उल्लिखित व्यक्तिहरुमध्ये सबै भन्दा नजिकको हकवालाले त्यस्तो जीवन बिमाको रकम लिनको लागि देहायका विवरणहरु खुलाई दावी भुक्तानीको निवेदन विमकसमक्ष पेश गर्नुपर्ने छ ।
- (क) दावी सम्बन्धी विवरण ।
- (ख) विमितको मृत्यु प्रमाणपत्र ।
- (ग) दुर्घटनावाट विमितको मृत्यु भएको र त्यस्तो जोखिम जीवन विमामा समावेश भएको भए विमितको मृत्युको कारण सम्बन्धमा सरकारी चिकित्सकद्वारा गरिएको शव परीक्षणको प्रतिवेदन र सो नभए प्रहरी प्रतिवेदन ।
- (घ) विमितसँगको नाता प्रमाणपत्र ।
- (ङ) उमेर प्रमाणित नभएको अवस्थामा उमेर प्रमाणित गर्ने कागजातहरु ।
- (च) समितिद्वारा तोकिएका अन्य विवरणहरु ।

- (४) उपनियम (३) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि बिमकले जीवन बिमा दावीको सम्बन्धमा पेश भएका कागजात समेतका विवरणहरु छानवीन गरी आवश्यक भए अन्य कुराहरु समेत बुझी आफूसमक्ष त्यस्ता कागजातहरु प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र दायित्व निर्धारण गरी दावी भुक्तानी लिन आउनको निमित्त निवेदकको नाममा भुक्तानी पूर्जा (डिस्चार्ज भाउचर) जारी गर्नु पर्नेछ । यसरी जारी गरेको भुक्तानी पूर्जा निवेदकवाट प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र बिमकले बिमाको दावी भुक्तानी गर्नुपर्ने छ ।
- (५) उपनियम (४) बमोजिम बिमकले विवरणहरु छानवीन गर्दा दायित्व निर्धारण गरी बिमा दावी भुक्तानी गर्नु नपर्ने देखेमा सो को कारण खोली त्यसको लिखित जानकारी निवेदकलाई दिनुपर्ने छ ।

३२. निर्जीवन बिमाको दावी भुक्तानी प्रकृया : (१) निर्जीवन बिमा गर्ने बिमितले बिमा लेख बमोजिमको दावी गर्नुपर्ने भएमा तत्सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरु खुलाई बिमकसमक्ष निवेदन दिनुपर्ने छ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिम निर्जीवन बिमाको दावी भुक्तानीको निमित्त बिमितको निवेदन प्राप्त भएमा बिमकले आवश्यक जाँचबुझ गर्न आवश्यक परेमा तुरुन्त सर्भेयर खटाउन सक्नेछ ।
- (३) उपनियम (२) बमोजिम खटिएको सर्भेयरले आवश्यक जाँचबुझ गरी पन्ध्र दिनभित्र बिमकको दायित्वको निर्धारण गरी त्यसको विस्तृत विवरण समेतको प्रतिवेदन बिमकसमक्ष पेश गर्नुपर्ने छ र त्यसवारे बिमा लेखको शर्त तथा सुविधाको अधीनमा रही बिमितले पाउन सक्ने रकम उल्लेख गरी बिमितलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।
- (४) उपनियम (३) बमोजिम सर्भेयरले बिमकसमक्ष प्रतिवेदन पेश गरेको साधारणतया पैतीस दिनभित्र बिमकले दायित्व ठहर गरी बिमितलाई निर्जीवन बिमाको दावी भुक्तानी गर्नुपर्ने छ ।

३३. उजुरी गर्न सक्ने : (१) नियम ३१ र ३२ बमोजिम बिमकले दायित्व निर्धारण नगरेमा वा गरे पनि बिमितलाई मर्का पर्ने गरी दायित्व निर्धारण गरेमा बिमितले त्यसको कारण समेत खोली समितिमा उजुरी गर्न सक्नेछ ।

(१क.) उपनियम १ बमोजिम समितिमा उजुरी पर्न आएमा समितिले सम्बन्धित बीमकलाई पन्ध्र दिनभित्र कारण खुलाई लिखित जवाफ पेश गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

#(१ख) उपनियम (१क) बमोजिम लिखित जवाफ पेश हुन आएमा समितिले जाँचबुझ गरी आवश्यक भए बीमक वा बिमितसंग अन्य कुरा बुझ्न वा अन्य आवश्यक कागजात तथा विवरण पेश गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

#(१ग.) उपनियम (१क) वा (१ख) वमोजिम लिखित जवाफ वा आवश्यक कागजात वा विवरण पेश हुन नआएमा समितिले त्यस्तो उजुरी उपर एकतर्फी निर्णय गरी सोको जानकारी सम्बन्धित बीमकलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) वमोजिम परेको उजुरी उपर समितिले जाँचवुझ गर्दा बिमकले दायित्व निर्धारण गर्नुपर्नेमा दायित्व निर्धारण नगरेको देखिएमा समितिले बिमकलाई दायित्व निर्धारण गर्न वा पुनः दायित्व निर्धारण गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।

(३)

परिच्छेद -७

विविध

३४ सल्लाहकार समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार : सल्लाहकार समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायवमोजिम हुनेछ :-

(क) बिमा दर कायम गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक नीति निर्धारण गर्ने ।

(ख) बिमा दरमा एकरूपता कायम गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक नीति निर्धारण गर्न विभिन्न सेमिनार, गोष्ठी तथा सम्मेलन संचालन गर्ने ।

(ग) कायम गरिएको बिमा दर लागु भए नभएको सम्बन्धमा रेखदेख सुपरीवेक्षण, मूल्याङ्कन गर्ने र आवश्यकतानुसार समितिसमक्ष उपयुक्त सुझाव पेश गर्ने ।

(घ) बिमा व्यवसायको स्वच्छ संचालन एवं विकासको निमित्त समितिलाई आवश्यक सुझाव दिने ।

३५. बिमांकीको योग्यता : समितिबाट मान्यता प्राप्त इन्स्टिच्यूट अफ एक्च्युररीवाट फेलोसिप उपाधि हासिल गरेको व्यक्तिले यस नियमावली वमोजिम बिमांकीको काम गर्न सक्नेछ ।

३६. बिमांकीले पेश गरेको जीवन बिमा व्यवसायको मूल्याङ्कन वमोजिम गर्न स्वीकृति लिनु पर्ने :- बिमांकीले नेपाल अधिराज्यभित्र जीवन बिमा व्यवसायको मूल्यांकन गरेको प्रतिवेदन समितिमा पेश गरी मूल्यांकन अनुसारको व्यवस्था गर्न समितिको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

#३६क. सवारी दुर्घटना बीमा गर्ने बिमितलाई प्रमाणपत्र दिनु पर्ने :बीमकले सवारी दुर्घटना बिमा गर्ने बिमितलाई अनुसूची -२१ वमोजिमको ढाँचामा बीमाको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

#३६ख. कानून अधिकृत नियुक्त गर्नु पर्ने : बिमकले नेपाल अधिराज्य भित्रको आफ्नो प्रधान कार्यालयमा पूरा कार्यालय समय काम गर्ने एक कानून अधिकृत नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

दोश्रो संशोधनद्वारा खारेज

#३६ग. बीमा शुल्क नबुभाएसम्म कारोवार भएको नमानिने : विमितले बीमकसित बीमा गरे वापत बुभाउनु पर्ने बीमा शुल्कको रकम नबुभाएसम्म निजहरुको बीचमा बीमा सम्बन्धी कारोवार भएको मानिने छैन ।

३७. प्रतिलिपि दिने : (१) यस नियमावली बमोजिम दिइएको प्रमाणपत्र वा * बिमा अभिकर्ता, सर्भेयर वा दलालको इजाजतपत्र हराएमा, च्यातिएमा, कुनै कारणले नासिएमा वा नवीकरण गर्ने ठाउँ नभई अर्को लिनुपर्ने भएमा सो कुरा खुलाई सम्बन्धित विमक वा *बिमा अभिकर्ता, सर्भेयर वा दलालले त्यस्तो प्रमाणपत्र वा इजाजतपत्रको प्रतिलिपिको लागि लाग्ने दस्तूर एकसय रुपैयाँ संलग्न राखी अनुसूची -१६ बमोजिमको ढाँचामा समितिको कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम प्रतिलिपिको लागि निवेदन प्राप्त भएमा समितिले सम्बन्धित निवेदकलाई त्यस्तो प्रमाणपत्र वा इजाजतपत्रको प्रतिलिपि दिनु पर्नेछ ।

३८. निरीक्षण तथा निर्देशन : (१) समितिले विमकले गर्ने बिमा व्यवसायका सम्बन्धमा निरीक्षण गरी समय समयमा आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । यसरी समितिले दिएको निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित विमकको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) समितिबाट निरीक्षणको सिलसिलामा खटिएका अधिकृतले मागेको विवरण, हिसाव किताब लगायतका अन्य कागजातहरु हेर्न, जाँच दिने विमक तथा सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

३९. अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्ने : नेपाल सरकारले समितिको सल्लाह लिई नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी अनुसूचीहरुमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने छ ।

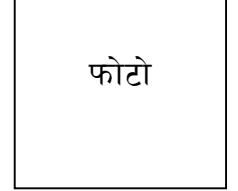
४०. खारेजी : बिमा नियमहरु, २०२६ खारेज गरिएको छ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित

पहिलो संशोधनद्वारा थप गरिएको

अनुसूची १
(नियम ७ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)
बिमकको दर्ताको लागि निवेदन

श्री अध्यक्ष
विमा समिति ।

बिमा ऐन, २०४९ को दफा १० को उपदफा (२) तथा बिमा नियमावली, २०४९ को नियम ७ को उपनियम (१) वमोजिम बिमकको रुपमा नाम दर्तागरी प्रमाणपत्र पाउनको निमित्त लागने रु. पचास हजार दस्तूर सहित देहायका विवरणहरु खुलाई निवेदन गरेको छु ।

१. संस्थाको नाम र ठेगाना :-

२. प्रधानकार्यालयको ठेगाना :-

(क) अञ्चल :-

(ख) जिल्ला :-

(ग) नगर/गाउँ :-

(घ) टेलिफोन :-

३. नेपाल अधिराज्य भित्रका प्रधान तथा शाखा कार्यालयहरुको नाम र पूरा ठेगाना :-

४. प्रमुख व्यवस्थापकको नाम र ठेगाना :-

५. लेखा परीक्षकको नाम र ठेगाना :-

६. कर्मचारीहरुको संख्या :-

(क) नेपाली नागरिक :-

(ख) गैर नेपाली नागरिक :-

७. बिमा अभिकर्ताको संख्या :-

(क) नेपाली नागरिक :-

(ख) गैर नेपाली नागरिक :-

८. संगठित संस्था दर्ता गराएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि :-

९. अन्य विवरणहरु :-

निवेदकको,

सहि :-

नाम :-

ठेगाना :-

मिति :-

अनुसूची -२
(नियम ८ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)
बिमकको दर्ता किताव

आ.व. :-

दर्ता नं	बिमकको नाम थर र पूरा ठेगाना	बिमकले गर्ने बिमा व्यवसाय	कैफियत

अनुसुची - ३
(नियम ८ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)
बिमकको प्रमाणपत्र

श्री.....

.....

तपाईंलाई बिमा ऐन, २०४९ को दफा १० को उपदफा (३) तथा बिमा नियमावली, २०४९ को नियम ८ को उपनियम (१) बमोजिम बिमकको रुपमा दर्ता गरी देहायमा उल्लेख भए बमोजिम बिमा व्यवसाय गर्न पाउने गरी यो प्रमाणपत्र दिइएको छ ।

१. बिमा व्यवसायको किसिम :-
२. बिमा व्यवसाय गर्न पाउने क्षेत्र :-
३. अन्य कुराहरु :-
(क)
(ख)

प्रमाणपत्र दिनेको
सही :-
नाम :-
दर्जा :-
मिति :-

कार्यालयको छाप :-

नवीकरण सम्बन्धी विवरण

नवीकरण अवधि	नवीकरण गर्नेको हस्ताक्षर र मिति	कैफियत

अनुसूची -४
(नियम ९ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
बिमकको दर्ता नवीकरणको लागि निवेदन

श्रीमान अध्यक्ष,
बीमा समिति ।

मैले त्यस समितिबाट मिति मा लिएको बिमकको प्रमाणपत्रको अवधि मिति मा समाप्त हुने भएकोले बिमा नियमावली, २०४९ को नियम ९ को उपनियम (१) बमोजिम लाग्ने दस्तूर संलग्न राखी प्रमाणपत्र नवीकरणको लागि अनुरोध गर्दछु ।

निवेदकको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

बीमकको नाम :-

शाखा :-

अनुसूची -५ खण्ड "क"

(बिमा नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्वन्धित)

१. संगठित संस्था भएको मिति :-
२. नियम बमोजिम दर्ता भएको मिति :-
३. नेपालभिन्न बिमा व्यवसाय शुरु गरेको मिति :-
४. नेपालभिन्न खुलेका शाखा कार्यालयको विवरण :-
५. पछिल्लो वार्षिक विवरण पश्चात संगठित संस्थाको मुख्य कुराहरुमा कुनै संशोधन भएको छ, छैन ? छ भने उल्लेख गर्ने :-
६. कर्मचारीको संख्या :-
 - (क) नागरिक,
 - (ख) अनागरिक,
७. गत वर्ष पुनर्बिमकसँग पुनर्बिमा सम्वन्धि भएका संभौता वा कुनै परिवर्तन भएको छ, छैन? यदि छ भने सो संशोधन (एमेण्डम) पेश गर्ने :-

अनुसूची -५ खण्ड “ख”

(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

नेपाल भित्र भएको दावी तथा तत्सम्बन्धी अन्य खर्चहरूको विवरण

बीमाको किसिम :-

१	२ पाँच आ.ब.अधि र सो भन्दा अधिको वर्षको	३ चार आ.ब. अधि	४ चार आ.ब.अधि २+३ को	५ तीन आ.ब. अधि	६ तीन आ.ब. अधि र ४+५ को	७ दुई आ.ब. अधि	८ दुई आ.ब. अधि र ६+७ को	९ एक आ.ब. अधि	१० एक आ.ब. अधि र ८+९ को	११ चालू आ.ब.	१२ चालू आ.ब. र सो भन्दा अधि १०+११ को
१. पाँच आ.ब. अधिसम्मको भुक्तानी गर्न बाँकी दावी २. चार आ.ब. को अवधिमा भुक्तानी भएको दावी ३. चार आ.ब. अधिसम्मको भुक्तानी गर्न बाँकी दावी ४. दावीको लागि व्यवस्था गरिएकोमा देखिन आएको भिन्नता ५. फरक प्रतिशत											
६. तीन आ.ब. अधिको अवधिमा तिरेको दावी ७. तीन आ.ब. अधिसम्म नतिरेको दावी ८. बढी वा घटी ९. अनुपात											
१०. दुई आ.ब. अधिको अवधिमा तिरेको दावी ११. दुई आ.ब. अधिसम्म नतिरेको दावी १२. बढी वा घटी १३. अनुपात											
१४. एक आ.ब. अधिको अवधिमा तिरेको दावी १५. एक आ.ब. अधिसम्म नतिरेको दावी १६. घटी वा बढी १७. अनुपात											
१८. चालू आ.ब.को अवधिमा तिरेको १९. चालू आ.ब.सम्म नतिरेको दावी २०. बढी वा घटी २१. अनुपात											

अनुसूची -५ खण्ड “ग”

(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

अघिल्लो आ.व. को अन्त्य सम्ममा तिर्न बाँकी रहेको दावीहरुको लागि छुट्याइएको व्यवस्थाको

विवरण

विमाको किसिम	तिर्न बाँकी रहेको दावीको लागि गरिएको खुद व्यवस्थाको जम्मा				जानकारीमा आएको तर भुक्तानी नगरिएका पक्षको लागि छुट्याइएको खुद व्यवस्था			
	अघिल्लो आ.व.को अन्त्यसम्मको खुद व्यवस्था	अघिल्लो आ.व.हरुको दावी वापत यस आ.व.भरिमा तिरेको खुद रकम	अघिल्लो आ.व.हरुको दावीको लागि यस आ.व.को अन्त्यमा छुट्याइएको खुद व्यवस्था	घटी वा बढी (१-२-३) ४	अघिल्लो आ.व.को अन्त्यसम्मको खुद	अघिल्लो आ.व. निम्ति यस आ.व. भरिमा तिरेको खुद रकम	अघिल्लो आ.व. हरुको निम्ति छुट्याइएको खुद व्यवस्था	घटी वा बढी (५-६-७) ८
१. जीवन, अग्नी, सामुद्रिक, मोटर, हवाई तथा ठेकेदार जोखिम बीमा तथा इन्जिनियरिङ्ग विमा	१	२	३		५	७		
२. विविध अन्तर्गत (छुट्टा छुट्टै) खुलाउने								
१. जीवन (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक (ग) जम्मा								
२. अग्नी (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक (ग) जम्मा								
३. सामुद्रिक (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक (ग) जम्मा								
४. हवाई								
५. मोटर कार-तेश्रो पक्ष (क) मोटर कार तथा यात्रु व्यक्तिगत दुर्घटना (ख) अन्य खुलाउने								
६. ठेकेदार जोखिम तथा इन्जि.								
७. विविध (छुट्टा छुट्टै खुलाउने)								

अनुसूची -५ खण्ड “घ”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्वन्धित)
बीमा शुल्क तथा दावी विवरण

बीमकको नाम :-

बीमाको किसिम	विमा शुल्क फिर्ता विमा शुल्क कटाइ				आ.ब.को शुरुमा असुल हुन बाँकी विमा शुल्क (५)	आ.ब.को अन्त्यमा असुल हुन बाँकी विमा शुल्क (६)	खुद विमा शुल्क आम्दानी (४+५-६) (७)	दावीमा भएको (साल्वेज तथा अन्य खर्च कटाइ)				
	पुनर्बिमा अगाडीको कुल विमा शुल्क आम्दानी (१)	पुनर्बीमा वापत आर्जन भएको विमा शुल्क (२)	पुनर्बीमा वापत भुक्तानी गरेको विमा शुल्क (३)	(१+२+३) खुद विमा शुल्क (४)				विमक तर्फको कुल दावी रकम (८)	पुनर्बीमा लिए वापतको दावी रकम (९)	पुनर्बीमा भएकोबाट प्राप्त दावी रकम (१०)	खुद व्यहोरिएको दावी (८+९-१०) (११)	
जीवन, अग्नी, सामुद्रिक, मोटर, हवाई तथा ठेकेदार जोखिम विमा तथा इन्जिनियरिङ्ग बीमा, विविध विमा अन्तर्गत (छुट्टा छुट्टै खुलाउने)												
१. जीवन (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक जम्मा												
२. अग्नी (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक जम्मा												
३. सामुद्रिक (क) व्यक्तिगत (ख) व्यवसायिक जम्मा												
४. हवाई												
५. मोटर कार-तेश्रो पक्ष (क) मोटर कार तथा यात्रु व्यक्तिगत दुर्घटना												
६. ठेकेदार जोखिम तथा इन्जि.												
७. विविध (छुट्टा छुट्टै खुलाउने)												

अनुसुची -५ खण्ड “ड”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्वन्धित)
दावीको विवरण (विदेशमा गरिएको पुनर्बिमा)

बिमकको नाम :-

व्यवसायको प्रकार	पुनर्बिमा दिए (सिडेड) वापत भुक्तानी गरिएको पुनर्बिमा शुल्क					पुनर्बिमाबाट व्यहोरिएको दावी रकम				
	कोटा शेयर	सर्पस	एक्सेस अफ लस	फेकल्टेटिभ	जम्मा	कोटा शेयर	सर्पस	एक्सेस अफ लस	फेकल्टेटिभ	जम्मा
१. अग्नि										
२. सामुद्रिक										
३. मोटर										
४. हवाई										
५. ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ्ग										
६. विविध विषय खुलाई										
(क)										
(ख)										
(ग)										
जम्मा										

अनुसुची -५ खण्ड “च”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्वन्धित)
दावीको विवरण (स्वदेशमा गरिएको पुनर्बिमा)

बिमकको नाम :-

व्यवसायको प्रकार	पुनर्बिमा (सिडेड) वापत भुक्तानी गरिएको पुनर्बिमा शुल्क					पुनर्बिमाबाट व्यहोरिएको दावी रकम				
	कोटा शेयर	सर्पस	एक्सेस अफ लस	फेकल्टेटिभ	जम्मा	कोटा शेयर	सर्पस	एक्सेस अफ लस	फेकल्टेटिभ	जम्मा
१. अग्नि										
२. सामुद्रिक										
३. मोटर										
४. हवाई										
५. ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ्ग										
६. विविध विषय										
(क)										
(ख)										
(ग)										
जम्मा										

अनुसूची – ५ खण्ड “छ”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्वन्धित)

बिमकको नाम :-

१. नेपालमा दर्ता भएका बिमकहरुलाई दिएको पुनर्वीमा

पुनर्बिमकको नाम	भुक्तानी बिमा शुल्क	प्राप्त कमिशन	दावी रिक्भरी
१			
२			
३			

अनुसूची – ५ खण्ड “ज”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्वन्धित)

बिमकको नाम :-

१. विदेशी पुनर्बिमकलाई दिएको पुनर्वीमा

पुनर्बिमकको नाम	भुक्तानी बिमा शुल्क	प्राप्त कमिशन	दावी रिक्भरी
१			
२			
३			

अनुसूची -५ खण्ड “भ”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

बिमकको नाम :-

३. नेपाल अधिराज्यमा दर्ता भएका
बिमकहरुबाट प्राप्त पुनर्बिमा

पुनर्बिमकको नाम	पुनर्बिमा लिए वापत बिमा शुल्क आम्दानी	भुक्तानी दिएको कमिशन	भुक्तानी दिएको दाबी
१			
२			
३			

अनुसूची -५ खण्ड “ज”
(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

बिमकको नाम :-

४. विदेशी बिमकहरुबाट प्राप्त पुनर्बिमा

पुनर्बिमकको नाम	भुक्तानी बिमा शुल्क	प्राप्त कमिशन	दाबी रिक्भरी
१			
२			
३			

अनुसूची -५ खण्ड "ट"
नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित
साल.....को वासलात

	जीवन बीमा	निर्जीवन बीमा	जम्मा		जीवन बीमा	निर्जीवन बीमा	जम्मा
शेयर पूँजी अधिकृत पूँजी रु.....दरकोशेयरहरु जारी पूँजी रु.....दरकोशेयरहरु चुक्ता पूँजी रु.....दरकोशेयरहरु शेयर प्रिमियर हिसाव (विवरण खुलाउने) विमा कोष जिवन विमा अग्नी विमा सामुद्रिक विमा हवाई विमा मोटर विमा ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ्ग/ विविध विमा दीर्घकालिन ऋण (सुरक्षित तथा असुरक्षित बेग्लै खुलाउने) चालु दायित्व तथा व्यवस्था चालू दायित्व सूचित गरिएका तथा बाँकी हुन आएका दावी वापत अनुमानित दायित्व एन्वीटी वापत दिन बाँकी पुनर्विमकलाई दिन बाँकी पुनर्विमा प्रिमियम रिजर्भ अभिकर्ता कमिशन अल्पकालिन ऋण अन्य (विवरण खुलाउने) व्यवस्था आयकर व्यवस्था लाभांश व्यवस्था				स्थिर सम्पति लगानी र कर्जा लगानी नेपाल सरकारको धितोपत्र बैंक मुद्दती खाता शेयर (सरकारी तथा गैर सरकारी बेग्लै खुलाउने) ऋण पत्र रियल स्टेट अन्य (विवरण खुलाउने) कर्जा (विवरण खुलाउने) चालु सम्पती बैंक तथा नगद मौज्जात अल्पकालिन लगानी किस्ता, प्रिमियम अभिकर्ताबाट प्राप्त हुन बाँकी प्रिमियम अन्य विमकहरुबाट प्राप्त हुन बाँकी अन्य पेशकी कर्मचारी पेशकी अन्य पेशकी अग्रिम भुक्तानी विविध नाफा नोक्सान अन्य			

अनुसूची - ५ खण्ड "ट" सँग संलग्न गर्नुपर्ने

टिप्पणीहरू (संलग्न गर्नुपर्ने) :

१. कुनै सम्पत्ती, दायित्व, पूँजी, जगेडालाई जीवन विमा तथा निर्जीवन विमातर्फ हालको सन्दर्भमा छुटयाउन नसकिने भएमा निर्जीवन विमाको महलमा देखाउनु पर्दछ ।
२. कुनै सम्पत्तिमाथि विमकको पूर्ण तथा असीमित स्वामित्व नभएमा सो को स्पष्ट जानकारी दिनु पर्दछ ।
३. बिल डिस्काउण्ट गरे वापत, शेयर वापत माग नभएको रकम तथा वासलातमा नपरेका अन्य संभावित दायित्वलाई भैपरि आउने दायित्वमा देखाउनु पर्दछ ।
४. स्थिर सम्पत्तिलाई परल मोलमा ह्रास कटाई खुद बाँकी मोलमा देखाउनु पर्दछ । स्थिर सम्पत्तिको परल मोल, प्रस्तुत वर्षमा थप तथा घट गत वर्षसम्मको ह्रास, प्रस्तुत वर्षको ह्रास, जम्मा ह्रास, खुद बाँकी मोल देखिने गरी विवरण संलग्न गर्नुपर्ने छ ।
५. लगानीलाई परल मोलमा देखाउनु पर्दछ । प्रिफरेन्स तथा साधारण शेयर बेग्ला बेग्लै देखाउनु पर्दछ । सहायक कम्पनीको शेयरमा लगानी बेग्लै देखाउनु पर्दछ ।
६. अल्पकालीन लगानी भनेको १ वर्षभित्र भुक्तानी हुने निम्नलिखित लगानी संभन्नु पर्दछ ।
 - क. मुद्दती हिसाब
 - ख. नेपाल सरकारको धितोपत्र
 - ग. पूर्ण सुरक्षित अन्य निक्षेप
७. लिएको कर्जामा धितो बन्धक भएको कर्जा र नभएको कर्जा बेग्ला बेग्लै देखाउनु पर्दछ ।
८. धितो बन्धक भएको कर्जामध्ये निम्नलिखित कर्जाहरू बेग्ला बेग्लै देखाउनु पर्दछ ।
 - क. नेपालभित्रको सम्पत्ति धितोमा कर्जा
 - ख. सरकारी धितोपत्रको धितोमा कर्जा
 - ग. विमा लेखमा कर्जा
 - घ. शेयर वा डिवेन्चरको धितोमा कर्जा
९. सहायक कम्पनीलाई कर्जा दिएको भए बेग्लै देखाउनु पर्छ ।
१०. विविधको अन्यमा ख्याति तथा संचालन अवधिको खर्च, विकास खर्च, ऋण पत्र जारी गरेकोमा छुट, अन्य खर्च जसलाई भविष्यमा खर्च लेखिने छ आदि खर्चहरू उपयुक्त शीर्षक अन्तर्गत देखाउनु पर्ने छ ।
११. वासलात साथ अनुसूची -५ खण्ड "ठ" अनुसारको नाफा नोक्सान हिसाब तथा अनुसूची -५ तथा अनुसूची ५ खण्ड "ढ" अनुसारको प्रत्येक विमा व्यवसायको आय व्यय विवरण संलग्न गर्नुपर्नेछ ।
१२. संचालक, व्यवस्थापक तथा तिनीहरूको नातेदारबाट प्राप्त हुन बाँकी रकम एवं संचालक, व्यवस्थापक तथा तिनीहरूको नातेदारको हित भएको कम्पनी, साभेदारी फर्मबाट प्राप्त हुन बाँकी रकमको विवरण संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

१३. जीवन बिमातर्फ प्राप्त कुल प्रिमियममध्ये प्रथम र नवीकरण बिमा शुल्क छुट्टै खुलाउनु पर्नेछ ।

१४. जीवन बिमा तथा निर्जीवन बिमाको एउटै वासलात बनाउन नसकिने भएमा बेग्ला बेग्लै बनाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-५ खण्ड “ठ”

(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

बिमकको नाम :-

.....साल आषाढ मसान्त सम्मको नाफा नोक्सानको हिसाव

आ.व	खर्चको विवरण		आ.व.	आम्दानीको विवरण	आ.व.	आ.व	आ.व.
	व्यवस्थापन खर्च (आय व्यय हिसावमा नपरेको) हिसावमा नोक्सान अग्नि बिमा व्यवसाय सामुद्रिक बिमा व्यवसाय हवाई बिमा व्यवसाय मोटर बिमा व्यवसाय ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ विविध नाफा नोक्सान हिसाववाट सारेको जीवन बिमा व्यवसायवाट नोक्सान संद्विग्न आसामी व्यवस्था / आयकरको लागि व्यवस्था जगेडा (विवरण खुलाउने) लाभाँशको लागि व्यवस्था कर्मचारी कल्याण कोष कर्मचारी उपदान तथा निवृत्तिभरण कोष			लगानी तथा कर्जामा ब्याज नेपाल सरकारको धितोपत्र शेयरमा लाभाँश बैंक मुद्दती खाता अन्य (विवरण खुलाउने) हिसावमा बचत अग्नि बिमा व्यवसाय सामुद्रिक बिमा व्यवसाय हवाई बिमा व्यवसाय मोटर बिमा व्यवसाय ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ विविध बिमा व्यवसाय नाफा - नोक्सान हिसाववाट सारेको नाफा जीवन बिमा व्यवसायवाट नाफा			
	जम्मा			जम्मा			

अनुसुची ५ खण्ड “ड”

(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

बिमकको नाम :-

श्रावण.....देखि आषाढ मसान्त.....सम्मको आय व्यय विवरण

व्यय	आय
बिमालेखा अन्तर्गत दावी कट्टी पुनर्बिमा भुक्तानी भएको मृत्यु दावी भुक्तानी भएको अवधि भुक्तानी दावी आर्थिक वर्षको अन्त्यमा स्विकृती अथवा सूचित मृत्यु तथा अवधि भुक्तानी दावी वापत अनुमानित दायित्व मृत्यु अवधि कट्टी : गत वर्षको अन्त्यमा रहेको मृत्यु तथा अवधि भुक्तानी दावी वापत अनुमानित दायित्व एन्वीटी कट्टी पुनर्बिमा समपर्ण मूल्य अभिकर्ता कमिशन प्रथम नवीकरण व्यवस्थापन खर्च (विवरण खुलाउने) कर्जामा ब्याज अप्राप्य ऋण अन्य खर्च (विवरण खुलाउने) खुद बचत जीवन बिमाको सारेका नाफा नोक्सान हिसावमा नाफा सारेको	प्रिमियम कट्टी पुनर्बिमा प्रथम नवीकरण एन्वीटी वापत प्राप्त कट्टी पुनर्बिमा पुनर्बिमा गराएकोमा कमिशन लगानी तथा कर्जामा ब्याज नेपाल सरकारको ऋण पत्र बैंक मुद्दती खाता बिमा लेखमा कर्जा अन्य आय (विवरण खुलाउने) वर्षको प्रारम्भमा जीवन बिमा कोष आय व्यय हिसाबबाट बाँकी ल्याएको नाफा नोक्सान हिसावमा नोक्सान सारेको

अनुसुची ५ – खण्ड “ढ”

(नियम १४ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

अग्नि, सामुद्रिक, मोटर, हवाई, ठेकेदार जोखिम तथा इन्जिनियरिङ,

विविध बिमा व्यवसायको आय व्यय हिसाव

गत बर्ष	व्यय	रकम	गत बर्ष	आय	रकम
	दावी भुक्तानी अभिकर्ता कमिशन व्यवस्थापन खर्च पुनर्बिमा लिए वापत कमिशन बिमा कोष (आर्थिक बर्षको अन्तमा) अनुपार्जित बिमा शुल्क दावी वापत अनुमानित दायित्व (सूचित नभएका संभावित दावी समेत) (आई.बि.एन. आर) बचत नाफा नोक्सान हिसावमा सारेको			बिमा कोष (आर्थिक बर्षको प्रारम्भमा) अनुपार्जित बिमा शुल्क दावी वापत अनुमानित दायित्व (सूचित नभएका संभावित दावी समेत) प्रिमियर कट्टी पुनर्बिमा पुनर्बिमा दिएकोमा कमिशन	
	जम्मा			जम्मा	

अनुसूची -६
(नियम १४ को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)
सम्पती र दायित्वको विवरण

सम्पत्ति (बजार मूल्य वा खूद प्राप्त हुन सक्ने मूल्यमा)

स्थिर सम्पत्ति

लगानी

चालू सम्पत्ति

कुल सम्पत्ति (क)

दायित्व

बिमा कोष

दीर्घकालीन ऋण वापत तिर्न बाँकी किस्ता तथा ब्याज

चालू दायित्व

आयकर व्यवस्था

लाभांश व्यवस्था

कुल दायित्व (ख)

दायित्व भन्दा सम्पत्ति बढी । घटी (क-ख)

द्रष्टव्य :

१. चालू सम्पत्तिमा मसलन्द, छपाइ तथा काम नलाग्ने अन्य मालसामान समावेश गर्न पाइने छैन ।
२. बाँकी प्रिमियमको हकमा ऐनद्वारा मान्यता दिएको बाहेक अन्य बाँकी प्रिमियम समावेश गर्न पाइने छैन ।
३. कुनै विशेष दायित्व पूरा गर्न खडा गरिएको जगडा दायित्वमा समावेश गर्नु पर्नेछ ।
४. सम्पत्तिको मूल्यांकनको तरिका, आधार टिप्पणीद्वारा खुलाउनु पर्नेछ ।
५. विदेशी कम्पनीले नेपाल बाहिर सम्पती तथा दायित्व समावेश गर्न पाइने छैन ।

अनुसूची -७
(नियम १९ सँग सम्बन्धित)
बिमा अभिकर्ताको इजाजतपत्रको लागि निवेदन

फोटो

श्री अध्यक्ष
बिमा समिति ।

बिमा ऐन, २०४९ को दफा ३० को उपदफा (१) बमोजिम बिमा अभिकर्ता भई काम गर्ने इजाजतपत्रको लागि सम्बन्धित बिमकको सिफारिश सहित देहायका विवरणहरु खुलाई निवेदन गरेको छु ।

१. पेशा:-
२. बिमा अभिकर्ता भई काम गर्नको लागि सिफारिस गर्ने बिमकको नाम :-
३. पहिला कुनै बिमकले नियुक्त गरेको भए सो बिमकको नाम :-
४. पहिला बिमा अभिकर्ता भई काम गरेको भए त्यसको विवरण :-
५. अन्य कुराहरु :-

निवेदकको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

अनुसूची - ८
(नियम २० को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
बिमा अभिकर्ताको दर्ता किताव

आ.व.

दर्ता नं.	बिमा अभिकर्ताको नाम, थर र पुरा ठेगाना	बिमा अभिकर्ताले गर्ने कार्य क्षेत्र	कैफियत

अनुसूची -९
(नियम २० को उपनियम (२) सँग सम्बन्धित)
बिमा अभिकर्ताको
इजाजतपत्र

इजाजतपत्र नं. -

श्री

तपाईंलाई बिमा ऐन, २०४९ को दफा ३० को उपदफा (२) तथा बीमा नियमावली, २०४९ को नियम २० को उपनियम (२) बमोजिम.....बिमकको बीमा अभिकर्ता भई काम गर्न पउने गरी इजाजत दिएको छ ।

कार्यालयको छाप

इजाजतपत्र दिनेको,
सही :-
नाम :-
दर्जा :-
मिति :-

नवीकरणको व्यहोरा

नवीकरणको अवधि	नवीकरण गर्नेको हस्ताक्षर र मिति	कैफियत

अनुसूची – १०
(नियम २२ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित
बिमा अभिकर्ताको इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन

श्री अध्यक्ष,
बिमा समिति ।

मैले त्यस समितिबाट मितिमा लिएको बिमा अभिकर्ताको
इजाजतपत्रको अवधि मितिमा समाप्त हुने भएकोले बिमा नियमावली,
२०४९ को नियम २२ को उपनियम (१) बमोजिम लाग्ने दस्तूर सहित सम्बन्धित बिमाको
सिफारिश यसै संलग्न राखी इजाजतपत्र नवीकरणको लागि अनुरोध गर्दछु ।

निवेदकको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

अनुसूची - ११

(नियम २३ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
बिमा अभिकर्ताले लिन पाउने कमिशन रकमको
तालिका

प्रथम वर्ष मुनाफामा दोश्रो वर्ष मुनाफामा तेश्रो देखि
मुनाफामा शरीक मुनाफामा शरीक दशौं वर्ष
शरीक हुने नहुने शरीक हुने नहुने

(क) सावधिक जीवन बिमा

(बालबच्चाको शिक्षा तथा
विवाह सावधिक जीवन
बिमा समेत)

२० वर्षे वा बढी अवधिको	२५	२५	२५	२०	५
१५ देखि १९ वर्षे अवधिमा	२५	२०	१५	१५	५
१० देखि १४ वर्षे अवधिमा	१५	१५	१५	१५	५
८ देखि ९ वर्षे अवधिमा	१०	१०	१०	१०	५
५ देखि ७ वर्षे अवधिमा	१०	१०	५	५	५

(ख) निम्न अवधिको लागि बिमा

शुल्क भुक्तानी गर्ने गरी
लिइने आजीवन जीवन
बिमाको लागि

२५ वर्षे वा बढी अवधिको	२५	२५	२५	२०	५
२० देखि २४ वर्षे अवधिसम्म	२५	२०	१५	१५	५
१५ देखि १९ वर्षे अवधिमा	१५	१५	१५	१५	५
१० देखि १४ वर्षसम्म	१०	१०	५	५	५
५ देखि ९ वर्षे अवधिमा	—	१०	५	५	५
(ग) म्यादी जीवन बिमा समतल	—	१०	५	५	५
(घ) हासतल	—	५	—	—	—

अनुसूची - १२
(नियम २६ सँग सम्बन्धित)
सर्भेयरको इजाजतपत्रको लागि निवेदन

फोटो

श्री अध्यक्ष,
बिमा समिति ।

बिमा ऐन, २०४९ को दफा ३० को उपदफा (१) बमोजिम सर्भेयर भई काम गर्ने इजाजतपत्रको लागि देहायका विवरणहरु खुलाइ निवेदन गरेको छु ।

१. सर्भेयरको नाम र ठेगाना :-
२. पेशा :-
३. योग्यता :-
४. पहिला सर्भेयर भई काम गरेको भए यसको संक्षिप्त विवरण :-
५. पहिला कुनै बिमकले सर्भेयर भई काम गर्दा नियुक्ति बदर गरेको भए सो को विवरण :-
६. अन्य विवरणहरु :-

निवेदकको,
सहि :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

अनुसूची -१३
(नियम २७ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
सर्भेयरको दर्ता किताव

आ.व.

दर्ता नं.	सर्भेयरको नाम, थर र पूरा ठेगाना	सर्भेयरले गर्ने कार्य क्षेत्र	कैफियत

अनुसूची -१४
(नियम २७ को उपनियम (२) संग सम्बन्धित)
सर्भेयरको इजाजतपत्र

इजाजत नं. :-

श्री

तपाईंलाई बिमा ऐन, २०४९ को दफा ३० को उपदफा (२) तथा बिमा नियमावली, २०४९ को नियम २७ को उपनियम (२) बमोजिम सर्भेयरको रुपमा काम गर्न पाउने गरी यो इजाजतपत्र दिएको छ ।

कार्यालयको छाप :-

इजाजतपत्र दिनेको,

सही :-

नाम :-

दर्जा :-

मिति :-

नवीकरणको विवरण

नवीकरणको अवधि	नवीकरणको दस्तखत र मिति	कैफियत

अनुसूची – १५
(नियम २९ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
सर्भेयरको इजाजतपत्रको नवीकरणको लागि निवेदन

श्री अध्यक्ष
बिमा समिति ।

मैले त्थस समितिबाट मिति..... मा लिएको सर्भेयरको इजाजतपत्रको अवधि मितिमा समाप्त हुने भएकोले बिमा नियमावली, २०४९ को नियम २९ को उपनियम (१) बमोजिम लागने दस्तूर सहित सम्बन्धित बिमकको सिफारिस यसै साथ संलग्न राखी इजाजतपत्र नवीकरणको लागि अन्तुरोध गर्दछु ।

निवेदकको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-

अनुसूची – १६
(नियम २९ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
प्रतिलिपिको लागि निवेदन

श्री अध्यक्ष,
बिमा समिति ।

मैले त्यस समितिबाट मिति मा लिएको बिमक बिमा अभिकर्ता । सर्भेयरको प्रमाणपत्र । इजाजतपत्र । मिति मा हराएको । च्यातिएको । नविकरण गर्ने ठाउँ समाप्त भई अर्को लिनु पर्ने भएकोले बिमा नियमावली, २०४९ को नियम ३७ को उपनियम (१) बमोजिम लाग्ने दस्तुर सहित उक्त प्रमाणपत्र । इजाजतपत्रको प्रतिलिपि पाउन निवेदन गर्दछु ।

निवेदनको,
सही :-
नाम :-
ठेगाना :-
मिति :-